

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/75/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618200803
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7618200803.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a členov senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Petra Tutka v spore žalobkýň: Z.. X. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., N. U. XXX/XX, 2) F.. K. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXX, 3) K. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., N. U. XXX/XX, zastúpených Mgr. Jaroslav Plžik, advokát, Nám. Š. Moysesova 17/A, Banská Bystrica, IČO: 50 527 479 proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, Bratislava, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkač, s.r.o., Ružinovská 42, Bratislava, IČO: 36 862 169, o zaplatenie 4.702,43 eur s prísl., o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 12.2.2019 č.k. 16Csp/16/2018-260 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania.

Žalovanému p r i z n á v a plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom sumu 2.185,00 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z prisúdenej sumy za obdobie od 4.9.2018 do zaplatenia, to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 7,06%.

2. Týmto rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol o nároku žalobcov na zaplatenie sumy 4.702,43 eur spolu s príslušenstvom vo forme úrokov z omeškania, ktorého sa títo domáhali na základe tvrdenia, že sú dedičmi po poručiťke O. Š., zomr. dňa XX.X.XXXX, ktorá v roku 2004 uzavrela so spoločnosťou Cetelem Slovensko a.s., ktorého je žalovaný právnym nástupcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, prostredníctvom ktorého si prefinancovala kúpu mobilného telefónu, pričom súčasťou tejto zmluvy bolo aj prehlásenie, že žiadateľ o spotrebiteľský úver súčasne žiada o vydanie úverovej karty na poskytnutie úverového rámca vo výške 20.000,00 Sk. Poručiťka potvrdila, že jej bola takto vydaná úverová kreditná karta a túto užívala a disponovala s ňou aj v čase svojej smrti. Dozvedela sa o tom, že daný úverový vzťah nespĺňa všetky náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, táto obsahuje nekalé praktiky zo strany žalovaného, ako aj jeho právneho predchodcu, tým boli porušené spotrebiteľské práva poručiťky. S poukazom na svoj záver o neplatnosti zmluvy mali za to, že pokiaľ žalovaný poskytol poručiťke finančné prostriedky vo výške 6.647,32 eur a poručiťka na druhej strane žalovanému uhradila peňažné prostriedky vo výške 11.171,75 eur, rozdiel vo výške 4.702,43 eur považujú za bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor poručiťky, ktorý žiadajú vydať.

3. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že právna predchodkyňa žalobcov, poručiťka O. Š., nar. XX.XX.XXXX, dňa XX.XX.XXXX

podpísala písomný formulár Žiadosť/Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, v ktorej ako veriteľ vystupuje obchodná spoločnosť Cetelem Slovensko, a.s., právny predchodca žalobcu. Z obsahu uvedenej žiadosti vyvodil, že na jej základe mal byť neb. poručiťelke poskytnutý úver vo výške 6.291,- Sk, ktorý mal byť použitý na úhradu predajnej ceny tovaru v celkovej výške 6.990,- Sk, pričom neb. poručiťelka mala vykonať priamu platbu v sume 699,- Sk. Podľa uvedenej žiadosti vyššie uvedený úver mal byť splatený 9-timi mesačnými splátkami vo výške 699,- Sk pre jednu mesačnú splátku. Ako cena úveru bola uvedená suma 210,- Sk, prvá splátka mala byť splatná najskôr 15.07.2004, termín splatnosti bol stanovený za 15. deň v mesiaci, spôsob splácania bol dojednaný formou poštovej poukážky a predmetný úver mal byť bez poistenia. Poplatok spojený s úverom bol určený vo výške 210,- Sk a ročná miera nákladov bola stanovená hodnotou 4,47 %. V uvedenej žiadosti bola zahrnutá aj časť označená ako „C/úverová karta“, podľa ktorej mala neb. poručiťelka na základe tejto žiadosti ďalej žiadať, aby ju spoločnosť Cetelem Slovensko, a.s. zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla jej úverový rámec vo výške 20.000,- Sk a vydala úverovú kartu na jej meno. Ďalej sa v uvedenom prípise uvádzalo, že poručiťelka berie na vedomie, že jej žiadosť o vydanie úverovej karty bude posudzovaná na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže Cetelem Slovensko, a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ním stanovenú nižšiu výšku. Zároveň podľa uvedeného prípisu sa poručiťelka zaviazala splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 5 % jej poskytnutého aktuálneho úverového rámca, pričom termín splatnosti bol stanovený na 10. deň v mesiaci a spôsob splácania bol zhodný so zvolenou možnosťou v časti „B“ (klasický úver). Ďalej sa v uvedenom prípise uvádzalo, že aktuálna výška poplatku za výpis z úverového účtu bola stanovená v Sadzobníku poplatkov Cetelem Slovensko, a.s. Z uvedených všeobecných podmienok z časti IV. - Úverový rámec - vydanie a používanie úverovej karty zistil, že podľa bodu IV.-1-1, v prípade prijatia návrhu podľa článku III.-1-1 Cetelem zaradí klienta medzi žiadateľov o poskytnutie úverového rámca a vydanie úverovej karty, Cetelem rozhodne o poskytnutí úverového rámca na základe posúdenia údajov uvedených klientom v súvislosti so žiadosťou a priebehu splácania klasického úveru. Prijatím žiadosti o poskytnutie úverového rámca a teda okamihom vzniku zmluvy o úvere je v súlade s § 275 Obchodného zákonníka odoslanie oznámenia o prijatí žiadosti a poskytnutie úverového rámca adresovaného klientovi. Vydanie úverovej karty na meno klienta, prípadne na meno ním určenej osoby (ďalej len držiteľ), číslo účtu a účtu revolvingového úveru oznámi Cetelem klientovi písomne. Použitie úverovej karty sa riadi všeobecnými úverovými podmienkami a pokynmi pre používanie úverovej karty. Z predloženého Výpisu z účtu Kreditnej karty Cetelem vedeného pre účet: XXXXXXXXXXXXXXXX a adresovaného poručiťelke zo dňa 03.02.2009 (č.l. 148 súdneho spisu), k uvedenému dňu mal byť aktuálny úverový rámec pre daný úverový účet vo výške 1.300,- eur (39.163,80 Sk). Zároveň podľa tohto výpisu výška mesačnej splátky bola stanovená na sumu 65,- eur (1.958,19 Sk). Rovnaké uvedené údaje o výške aktuálneho úverového rámca a výške mesačnej splátky vyplývajú aj z ďalších Výpisov z účtu Kreditnej karty Cetelem vedených pre tento účet a síce zo dňa 02.03.2009, 02.04.2009, 04.05.2009, 02.06.2009 a 03.07.2009. Podľa Výpisu z účtu Kreditnej karty Cetelem, vedeného pre uvedený účet zo dňa 03.08.2009 (č.l. 151 súdneho spisu) však už aktuálny úverový rámec pre daný úverový účet je uvádzaný vo výške 1.400,- eur (42.176,40 Sk) a výška mesačnej splátky v sume 70,- eur (2.108,82 Sk). Rovnaké uvedené údaje o tejto výške aktuálneho úverového rámca a tejto výške mesačnej splátky vyplývajú aj z ďalších Výpisov z účtu Kreditnej karty Cetelem, vedených pre tento účet, a síce zo dňa 3.9.2009, 2.10.2009, 3.11.2009, 2.12.2009, 4.1.2010, 1.2.2010, 1.3.2010, 6.4.2010, 5.5.2010, ako aj vo výpisoch pre mesiace máj 2010, jún 2010, júl 2010, august 2010, september 2010, október 2010, november 2010, január 2011, február 2011, apríl 2011, jún 2011 (ktorý však uvádza položky mesiaca máj 2011), jún 2016 (ktorý už uvádza položky uvedeného mesiaca jún) a júl 2011. Na základe toho súd prvej inštancie oboznámením sa s prehľadom obrátov na úverovom účte poručiťelky a to za jednotlivé mesiace obdobia od 1.2.2006 do 31.1.2017 vyčíslil dlžné čiastky za jednotlivé mesiace za celé uvedené obdobie. Na základe toho s poukazom na ust. § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 a 4, ako aj s poukazom na ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z., ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a na žalovaným vnesenú námietku premlčania aj s aplikáciou ust. § 100 ods. 1, § 101, § 107 ods. 1 a 2 uzavrel, že bolo potrebné v prvom rade ustáliť, či na strane žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor poručiťelky a ak áno, v zmysle ktorej skutkovej podstaty vymedzenej príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka sa tak stalo, aby bolo možné následne určiť začiatok plynutia premlčacej doby na jeho vydanie. Uviedol, že poručiťelka-právna predchodkyňa žalobcov dňa XX.XX.XXXX podpísala písomný formulár Žiadosť/Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru, v ktorej táto podľa časti označenej ako „C/úverová karta“

mala žiadať, aby ju právny predchodca žalovaného (spoločnosť Cetelem Slovensko, a.s.) zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla jej úverový rámec vo výške 20.000,- Sk a vydala úverovú kartu na jej meno. Podľa časti IV. - Úverový rámec - vydanie a používanie úverovej karty, bodu IV.-1-1 Všeobecných podmienok Cetelem Slovensko, a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru., ktoré sa nachádzali na druhej strane uvedeného formulára, vznikla zmluva o úvere (čím sa má na mysli revolvingovým úver - poznámka súdu) v súlade s § 275 Obchodného zákonníka až odoslaním oznámenia o prijatí žiadosti a poskytnutie úverového rámca adresovaného poručiťelka, ako klientovi. Mal za to, že v tomto spore nebolo zo strany žalovaného preukázané, že by k odoslaniu takéhoto písomného oznámenia poručiťelke bolo bývalo došlo. Pritom podľa § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z.z., platného a účinného v čase podpísania vyššie uvedenej žiadosti poručiťelkou, ako aj v čase prvého čerpania finančných prostriedkov poručiťelkou v súvislosti s týmto sporným úverovým vzťahom (t.j. 28.02.2006) platilo, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musela mať písomnú formu, inak bola neplatná. Vzhľadom na uvedené je teda zrejmé, že zmluva o revolvingovom úvere vedená u právneho predchodcu žalovaného ako úver. č. XXXXXXXXXXXXXXXX bola neplatná pre nedodržanie jej písomnej formy. Konštatoval však, že uvedená skutočnosť nezakladala žalobcom nárok na vydanie Poručiťelkou poskytnutých finančných plnení na uvedený úver, keďže tieto ako poukázal žalovaný, podľa § 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa nemohli len pre nedostatok písomnej formy úverovej zmluvy považovať za bezdôvodné obohatenie žalovaného. Účinky uvedené v § 455 ods. 1 in fine Občianskeho zákonníka nastanú vtedy, ak je zmluva neplatná len pre nedostatok formy, nie však z iného dôvodu, najmä pre nedostatok vyjadrenia hospodárskeho dôvodu (kauzy). Nepreukázaním zaslania vyššie uvedeného oznámenia o prijatí žiadosti poručiťelky o poskytnutí úverového rámca tejto poručiťelke zároveň nebolo osvedčené, na akých podmienkach úverového rámca sa strany zmluvy vôbec dohodli. Aj keď podľa písomného formulára „Žiadosť/Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru“ podľa textu uvedeného formulára v časti C./ mala poručiťelka žiadať o úverový rámec vo výške 20.000,- Sk, t.j. 663,88 eur v súčasnej mene a k čerpaniu takejto sumy zo strany poručiťelky napokon aj došlo a to dňa 28.02.2006, ako to vyplynulo z výpisov predložených žalobcami k tomuto úverovému účtu, pričom následne počas obdobia viac ako deviatich rokov poručiťelka opakovane čerpala peňažné prostriedky z úverovej karty, v konečnom dôsledku nebolo riadne a v súlade s § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z.z., preukázané, že sa právny predchodca žalovaného a poručiťelka dohodli na poplatkoch, poistení a úrokoch, ktoré právny predchodca žalovaného v konečnom dôsledku od poručiťelky podľa výpisov k tomuto úverovému účtu žiadal. Z čoho vyvodil záver, že spotrebiteľská úverová zmluva medzi právny predchodcom žalovaného a poručiťelkou bola neplatná. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v písomnom formulári „Žiadosť/Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru“, podpísanom dňa 29.06.2004 poručiťelkou, nie je uvedený ani jeden z tých poplatkov, ktoré následne podľa výpisov k tomuto úverovému účtu právny predchodca žalovaného poručiťelke účtoval. Dokonca si voči nej uplatňoval aj poistné, pričom vo vyššie uvedenom písomnom formulári „Žiadosť/Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru“ podpísanom poručiťelkou dňa XX.XX.XXXX zaškrtnutím príslušného polička poručiťelka vo vzťahu ku klasickému spotrebiteľskému výslovne odmietla a dojednanie o akomkoľvek inom poistení, a nebolo preukázané, že poistného dožadovala následne vo vzťahu k prípadnému revolvingovému úveru. Žalovaný síce vo svojom vyjadrení poukazuje na bodu V.11. Všeobecných podmienok CETELEM SLOVENSKO a.s. pre poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej aj „VÚP“), z ktorého malo vyplynúť, že VÚP a SP (sadzobník poplatkov) platný v prvý deň čerpania úveru sú neoddeliteľnou súčasťou všetkých úverových zmlúv uzavretých medzi klientom a veriteľom, avšak skutočnosť, že tento sadzobník bol poručiťelke poskytnutý nebolo vôbec preukázané a už vonkoncom nie to, že s ním bola oboznámená. Čo je aj logické, pretože z jej strany k podpísaniu formulára Žiadosti/Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru došlo dňa XX.XX.XXXX, avšak samotné prvé čerpanie sa uskutočnilo až 28.02.2006. V konaní nebolo preukázané, že právny predchodca žalovaného poručiťelku oboznámil so sadzobníkom poplatkov platným práve ku dňu začatia čerpania sumy úveru poručiťelkou, teda platným ku dňu 28.02.2006. Navyše tento sadzobník opäť mal len nadväzovať na spotrebiteľskú úverovú zmluvu, ktorá nebola platne uzavretá. V spore nebolo preukázané, že sa právny predchodca žalovaného a poručiťelka dohodli na poplatkoch, poistení a úrokoch, ktoré právny predchodca žalovaného v konečnom dôsledku od poručiťelky podľa výpisov k tomuto úverovému účtu žiadal. V dôsledku vedeného tak ujednanie o nich bolo neplatné pre jeho neurčitosť. Pokiaľ následne právny predchodca žalovaného tieto poplatky, toto poistenie, ako aj tieto úroky, ktoré boli uvádzané vo výpisov k tomuto úverovému účtu, si voči poručiťelke uplatňoval, konal tak bez právneho dôvodu a pokiaľ zo strany poručiťelky na ich úhradu prijímal plnenia, šlo o plnenia bez právneho dôvodu a tak sa na jej úkor bezdôvodne obohacoval. Ďalej konštatoval, že v prípade plnení prijatých na úhradu týchto poplatkov, úrokov a poistného teda šlo o naplnenie skutkovej podstaty v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a nie situáciu spadajúcu pod ustanovenia § 455

ods. 1. Zhmutím vyššie prezentovaných skutočností súd prvej inštancie dospel k záveru, že v prípade jednotlivých poplatkov, úrokov a poistného, ktoré si na základe výpisov predložených k úverovému účtu právny predchodca žalovaného uplatňoval voči poručiťelke, objektívna premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť momentom, kedy poručiťelka svojou úhradou uhradila ten ktorý z uvedených poplatkov, poistné a príslušný úrok. Pokiaľ ide o dĺžku objektívnej premlčacej lehoty, súd sa nestotožnil s názorom žalobcov o tom, že v danom prípade má plynúť objektívna 10-ročná premlčacia doba. Konštatoval, že podľa názoru žalobcov bol na strane žalovaného daný minimálne nepriamy úmysel sa bezdôvodne obohatiť na úkor poručiťelky tým, že si tento musel byť vedomý nedodržania písomnej formy zmluvy, ako aj skutočností, že si počas celého obdobia trvania úverového vzťahu započítaval časti splátok na poplatky za služby, na ktoré nemal právny nárok, pričom ako osoba podnikajúca na finančnom trhu má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému poskytuje svoje služby, a preto možno od neho očakávať, že vo vzťahu k nemu sa bude správať poctivo a tiež, že v predmete činnosti má okrem iného i poskytovanie úverov a pôžičiek nebankovým spôsobom, teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. K tomu súd vychádzajúc z judikovaného právneho názoru Najvyššieho súdu SR uviedol, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo 238/2017 zo dňa 18.10.2018). Pokiaľ ide o uplatňovanie poplatkov, na ktoré si mal právny predchodca žalovaného započítať poručiťelkou realizované úhrady a na ktoré nemal mať nárok, v tomto smere súd prvej inštancie aj s poukazom na iné rozhodnutie súdu uzavrel, že neuvedenie výšky úrokov z úveru a poplatkov priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere neznamena, že žalovaný mal vedieť, že si nebude môcť od poručiťelky ako dlžníka žiadať tieto úroky z úveru a poplatky. Argumentačne je to totiž možné otočiť aj tak, že poručiťelka mala možnosť oboznámiť sa s právnymi predpismi, teda mala možnosť nedovolené úroky či poplatky nezaplatiť. Taktiež konštatoval, že pokiaľ žalovaný chcel získať odplatu vo forme úrokov za poskytnutý úver, to ešte bez ďalšieho nepreukazuje jeho úmysel získať bezdôvodné obohatenie a taktiež v čase uzatvárania zmluvy a ani v čase prijatia platieb od poručiťelky nemohol vedieť ani predpokladať, že o niekoľko rokov neskôr súd posúdi ním dojednávajú zmluvu s poručiťelkou ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá neobsahuje podstatné náležitosti zákona č. 258/2001 Z.z., resp. že je neplatná. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie aplikoval na vec 3-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu. Pokiaľ ide o plynutie subjektívnej premlčacej doby, zákon uviedol, že oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (§ 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka), keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Súd bol preto toho názoru, že poručiťelka sa reálne dozvedela o tom, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatila právnenmu predchodcovi žalovaného po prvýkrát viac, než bola suma peňažných prostriedkov, ktoré si od neho na tomto úverovom prípade vybrala a ktoré, ako rozumne uvažujúci človek vedela, že mu bude musieť vrátiť. Podľa vyjadrení žalobcov v ich písomnom podaní doručenom súdu dňa 05.12.2018, nimi uplatnený nárok predstavujú mesačné splátky po 115,- eur realizované v uvedenej výške počnúc od splátky uhradenej dňa 12.05.2014 a pripísanej v prospech úverového účtu pre právneho predchodcu žalovaného dňa 13.05.2014 až po poslednú uhradenú splátku dňa 11.08.2017 a zo splátky v sume 115,- eur realizovanej dňa 11.04.2014 a pripísanej právnenmu predchodcovi žalovaného dňa 14.04.2014 len suma 102,43 eur. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania súd z takto uplatnených nárokov priznal žalobcom voči žalovanému, čo do istiny len sumu 2.185,- eur, ktorú predstavovalo 19 poručiťelkou v prospech právneho predchodcovi žalovaného realizovaných splátok v sume po 115,- eur mesačne, počnúc od splátky zo dňa 12.02.2016 pripísanej právnenmu predchodcovi žalovaného dňa 15.02.2016 a končiac splátkou zo dňa 11.08.2017, a v prevyšujúcej časti žalobu, čo do uplatnenej istiny, zamietol, nakoľko splátky ju tvoriace považoval za premlčané. Ku dňu 08.02.2016, ktorý tvoril dolnú hranicu uzavretého časového intervalu subjektívnej premlčacej doby, ktorý bol ohraničený dvoma rokmi odo dňa podania žaloby späťne v tomto sporovom konaní (t.j. odo dňa 8.2.2018), predstavovala suma peňažných prostriedkov, ktoré si poručiťelka od právneho predchodcu žalovaného na tomto úverovom prípade vybrala sumu 6.477,32 eur, pričom ona samotná k uvedenému dátumu uhradila v prospech právneho predchodcu žalovaného na tomto úverovom prípade čiastku 8.994,75 eur, teda podstatne viac. Porovnaním týchto dvoch údajov, ktoré jej nemohli byť neznáme, reálne musela vedieť, že na tomto úverovom prípade už prepláca, v dôsledku čoho musela mať aj vedomosť o tom, že sa právny predchodca žalovaného na jej úkor obohacuje. Zároveň súd zamietol žalobu aj vo vzťahu k príslušenstvu k premlčanej časti istiny spočívajúcom v uplatnenom úroku z omeškania súvisiacom s touto časťou istiny, nakoľko aj toto príslušenstvo je premlčané.

4. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie založil na ust. § 255 ods. 2 CSP a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu v pomere 7,06%.

5. Proti rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia. Títo žiadali rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť, ich žalobe v celom rozsahu vyhovieť a priznať im náhradu trov konania, alternatívne rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní uviedli, že súd prvej inštancie sa v dôvodoch rozsudku správne vyporiadal s otázkou, že právny vzťah medzi právnou predchodkyňou žalobcov ako spotrebiteľkou a žalovaným bol spotrebiteľským zmluvným vzťahom. Rovnako za správny považujú jeho záver o tom, že spotrebiteľská zmluva v konaní označená ako žiadosť Žiadosť/Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 29.6.2004 je neplatná nielen pre nedostatok písomnej formy, ale aj pre neplatnosť z dôvodu porušenia notifikačnej povinnosti či z dôvodu bezúročnosti a bezodplatnosti poskytnutého úveru a to aj s pohľadu chýbajúceho údajá RPMN. Za nesprávny však považujú záver súdu prvej inštancie ohľadne určenia premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia a to napriek tomu, že mal za preukázané, že pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere chýbala vôľa poručiťky takúto zmluvu uzavrieť. Toto vyvodzujú zo skutočnosti, že poručiťka podpisovala Žiadosť/Zmluvu o poskytnutí úveru a teda chcela iba úver na telefón, inú vôľu v čase podpísania zmluvy nebola a nebolo jej cieľom ani uzatvoriť ďalšiu zmluvu o revolvingovom úvere. Tento úver bol len skrytý do textu vopred predtlačeneho formulárového tlačiva vyhotoveného poskytovateľom úveru. Bol teda poručiťke vnútený. Skutočnosť, že táto nemala záujem na tomto úvere vyplýva aj zo skutočností, že prvé čerpanie peňazí z revolvingového úveru nastalo až v roku 2006, teda nie od 29.6.2004, kedy žiadala o úver na telefón. Za správny považujú výrok súdu prvej inštancie, ktorým bolo žalobe vyhovené do výšky 2.185,00 eur spolu s príslušenstvom. Svoje odvolanie zakladali na tvrdení, že súd prvej inštancie nesprávne určil plynutie subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení. V tejto časti teda rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho názoru. Za nesprávny považujú záver súdu o tom, že poručiťka sa dozvedela (z pohľadu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby) o tom, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatila právnemu predchodcovi žalovaného po prvýkrát viac než bola suma peňažných prostriedkov, ktoré si od neho na tomto úverovom prípade vybrala a ktoré ako rozumne uvažujúci človek ako súd tvrdí, vedela, že mu bude musieť vrátiť. Takáto úvaha súdu je ničím nepodložená a nepreukázaná a nemožno ju považovať za uplatnenú na ochranu poručiťky ako spotrebiteľa, je arbitrárna, svojvoľná a tendenčná. Majú za to, že z dokazovania vyplynulo, že poručiťka nemala vedomosť o tom, na základe akého zmluvného vzťahu si právny predchodca a neskôr žalovaný voči nej vymáhajú plnenia. Písomná úverová zmluva, z ktorej mal vzniknúť revolvingový zmluvný vzťah nebola poručiťka nielenže vydaná na začiatku vzniku úverového revolvingového vzťahu (žalovaný nepreukázal), ale nebola jej vydaná ani neskôr, keď o ňu poručiťka žiadala. Z tohto dôvodu poručiťka nemala inú možnosť, iba sa obrátiť prostredníctvom svojho právneho zástupcu na orgán kontroly - Národnú banku Slovenska, aby získala k tomu potrebné informácie, najmä písomnú spotrebiteľskú zmluvu. Vo vzťahu k úprave § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka ohľadne subjektívnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia poukázali žalobcovia na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/67/2011, v ktorom zaujal názor, že „oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr“. S poukazom na tento názor považujú žalobcovia z pohľadu poručiťky za podstatné to, že táto nedisponovala písomnou zmluvou a tak nemohla ani skutočne zistiť, nielen skutkové, ale aj skutočné okolnosti úverového prípadu a teda okolnosti vyplývajúce z porušenia práva, na základe ktorých by mohla podať žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, najmä v akom rozsahu a voči komu. Bez oboznámenia sa s písomnou úverovou zmluvou a jej skutočným posúdením z hľadiska zákona cez svojho právneho zástupcu teda nemohla nadobudnúť poručiťka vedomosť o tom, na aké nároky má nárok a či tie, ktoré si voči nej uplatňuje spoločnosť Cetelem Slovensko a.s. a neskôr aj žalovaný sú skutočne oprávnené. Z tohto pohľadu sa teda dozvedela rozhodné skutočnosti až dňa 17.3.2017, kedy Národná banka SR požadovanú úverovú zmluvu od poskytovateľa odoslala jej právnemu zástupcovi. Z tohto pohľadu teda nepovažujú za správny záver súdu, že poručiťka sa reálne dozvedela o tom, že na jej úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatila právnemu predchodcovi žalovaného po prvýkrát viac než bola suma peňažných prostriedkov, ktoré si od neho na tomto úverovom prípade vybrala a ktoré ako rozumne uvažujúci človek vedela, že mu bude musieť vrátiť. Položili otázku ako mohla poručiťka skutočne vedieť bez ekonomického a právneho vzdelania, že poskytovateľ úveru si nespĺnil zákonom

stanovené podmienky. Z tohto pohľadu považuje za nelogické, aby subjektívna premlčacia doba začala plynúť tak ako to uzavrel súd prvej inštancie 8.2.2016. V uvedený deň poručiťka nedisponovala úverovou zmluvou a teda nemohla ani zistiť cez svojho právneho zástupcu skutkové okolnosti z porušenia práva. Vo vzťahu k záverom súdu prvej inštancie ohľadne objektívnej premlčacej doby uviedli, že súd prvej inštancie sa k 3-ročnej všeobecnej premlčacej dobe vyjadril iba stroho v bode 284. S poukazom na úpravu § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka majú za to, že súd prvej inštancie mal z pohľadu plynutia všeobecnej objektívnej premlčacej lehoty minimálne priznať žalobcom aj tie nároky, na ktoré žalobcovia poukazovali a uplatnili si 3 roky spätne pred podaním žaloby, t.j. za obdobie od 7.2.2018 do 7.2.2015, ktoré boli vyčíslené vo výške 3.565,00 eur. Za nesprávny považujú aj záver súdu prvej inštancie o tom, ako sa tento vypořiadal s 10-ročnou premlčacou dobou v bodoch 276 až 283 rozsudku. Majú za to, že pokiaľ súd odkázal na akési nešpecifikované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, tak nie je možné sa k tomu vyjadriť. Ani uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/238/2017 neexistuje (nebolo nájdené). Považujú za absurdné, aby súd takýto svojvoľný a nepreukázaný argument považoval za dostatočný na to, aby v konaní vylúčil úmysel na strane žalovaného pri bezdôvodnom obohatení. V ďalšej časti svojho odvolania žalobcovia poukazujú na konkrétne rozhodnutia odvolacích súdov SR.

6. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný. Tento žiadal odvolanie žalobcov voči výroku I. rozsudku odmietnuť a v prevyšujúcej časti rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania. V odvolaní poukázal na to, že žalobcovia podávajú svoje odvolanie voči rozsudku súdu prvej inštancie ako celku, z čoho vyplýva, že napádajú aj výrok prvoinštančného rozsudku, ktorým bolo ich žalobe sčasti vyhovené. V tejto časti teda nie sú žalobcovia oprávnenou osobou na podanie odvolania a ich odvolanie v tejto časti je potrebné odmietnuť. Vo vzťahu k žalobcami požadovanej aplikácii 10-ročnej objektívnej premlčacej doby má za to, že žalobcovia žiadnym spôsobom nepreukázali svoje tvrdenia o údajnom úmysle žalovanému bezdôvodne sa obohatiť na úkor poručiťky. Samotné poukázanie na iné súdne rozhodnutia nemôže byť vnímané ako preukázanie tvrdenej skutočnosti a teda ako unesenie dôkazného bremena. Má za to, že súd prvej inštancie uvedenú právnu otázku správne vyriešil v súlade so závermi Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí sp.zn. 1Cdo/238/2017. Za správny a aj dostatočne zdôvodnený považuje žalovaný aj záver súdu prvej inštancie o začiatku plynutia tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej lehoty. K namietanej nevedomosti poručiťky o skutočnostiach rozhodnúť pre posúdenie otázky vzniku bezdôvodného obohatenia poukázal na skutočnosť, že táto disponovala výpismi z kreditnej karty (úverového účtu), ktoré jej žalovaný zasielal a teda mala prehľad o všetkých svojich čerpaniach z kreditnej karty, ako aj o úhradách. Z toho vyplýva, že disponovala všetkými informáciami nevyhnutnými pre posúdenie prípadného vzniku bezdôvodného obohatenia.

7. Odvolací súd pred meritorným prejednaním odvolania žalobcov posudzoval z obsahu ich odvolania rozsah, v akom toto napáda a výroky prvoinštančného rozsudku a v tomto smere dospel k záveru, že z celkových dôvodov odvolania je zrejmé, že žalobcovia v odvolaní nenapádajú vyhovujúci výrok prvoinštančného rozsudku, naopak tento považujú za vecne správny. Z tohto pohľadu teda samotná formálna citácia odvolacieho návrhu je podľa názoru odvolacieho súdu iba formálnou vadou odvolania, keďže skutočný rozsah odvolania vyplýva z jeho obsahu.

8. Na základe toho odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietavom výroku, ako aj v nadväzujúcom výroku o trovách konania bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 380 ods. 1 CSP a na základe toho dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci a to oboznámením tých dôkazov, ktoré strany sporu na preukázanie svojich tvrdení označili, takto vykonané dôkazy vyhodnotil postupom zodpovedajúcim úprave § 191 ods. 1 CSP, vec aj správne právne posúdil a aj vecne správne vo veci rozhodol, pokiaľ žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Za vecne správne považuje odvolací súd aj dôvody prvoinštančného rozsudku, ktoré boli vyjadrené v mimoriadne obsiahlom písomnom vyhotovení v rozsahu 70 strán a preto sa odvolací súd v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP obmedzuje na konštatovanie správnosti týchto dôvodov a s poukazom na obsah odvolacích námietok žalobcov považuje za potrebné k týmto dôvodom dodať.

10. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú odvolaciu námietku žalobcov týkajúcu sa tvrdenia o nesprávnosti ustálenia začiatku plynutia subjektívnej 2-ročnej premlčacej lehoty tak ako ju ustálil súd prvej inštancie. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že k otázke začiatku plynutia

subjektívnej premlčacej doby v sporoch o vydanie bezdôvodného obohatenia na základe žalôb podaných spotrebiteľmi sa Najvyšší súd SR vyjadril vo svojom rozhodnutí zo dňa 10.1.2018 sp.zn. 3Cdo/169/2017. V tomto rozhodnutí najvyšší súd „odkázal na svoje rozhodnutie sp.zn. 1 Cdo 67/2011, v zmysle ktorého právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohateného, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. Oprávnený sa dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil, keď získa znalosť tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Ako vyplýva z obsahu spisu, žalobca poukázal predmetnú finančnú čiastku na účet žalobkyne dňa 28. augusta 2006. Podľa názoru dovolacieho súdu týmto dňom začala žalobcovi plynúť aj dvojročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 Obč. zák.. Žalobca v konaní nepreukázal právny dôvod poskytnutia tohto plnenia, teda od začiatku šlo o plnenie bez právneho dôvodu, pričom v danom prípade niet pochyb o tom, že už v tomto okamihu boli žalobcovi známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. komu plnil a v akej výške. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, subjektívna (ako aj objektívna) premlčacia doba začala plynúť dňom poslednej uhradenej splátky, t.j. 17. apríla 2014, keďže v tento deň žalobkyňa mala vedomosť o tom komu plnila a v akom rozsahu, a to bez ohľadu na to, či mala znalosti o právnej kvalifikácii svojho nároku. Zmluvu uzavrela podľa zák. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, tento bol vyhlásený v Zbierke zákonov SR a dňom jeho uverejnenia platí domnienka, že sa stal známym pre každého, koho sa týka. Treba preto vychádzať z toho, že žalobkyňa už v čase uzavretia zmluvy a počas trvania celého zmluvného vzťahu mala vedomosť o tom, kedy sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov, keďže táto skutočnosť bola vo vyššie citovanom zákone vymedzená v § 11. To, kedy získala informácie o právnej stránke možnosti domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby relevantné.“

11. Odvolací súd zhodujúc sa s vyššie uvedenými právnymi závermi Najvyššieho súdu SR poukazuje na obsah odvolania žalobcov, ktoré je zhodné aj s ich prednesmi pred súdom prvej inštancie a to v tom, že títo majú snahu neprípustným spôsobom stotožňovať nedostatok znalostí poručiteľky o právnej kvalifikácii jej nároku (s poukazom na nedostatok ekonomického, ako aj právneho vzdelania) so znalosťou skutkových okolností, z ktorých možno vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie. Právne významnými okolnosťami pre posúdenie začatia plynutia premlčacej lehoty je totiž iba nadobudnutie skutkových okolností v takom rozsahu, že jej to umožňuje podať žalobu. Odvolací súd v tomto smere poukazuje, že samotné tvrdenie žalobcov o tom, že ich právna predchodkyňa nedisponovala písomne vyhotovenou zmluvou o spotrebiteľskom úvere ešte nepreukazuje, že zmluva bola medzi ňou a predchodcom žalovaného v takejto písomnej forme skutočne uzavretá. Nepriamymi dôkazmi o tejto skutočnosti je predloženie písomne vyhotovenej Žiadosti/Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú poručiteľka aj podpísala dňa 29.6.2004. Ďalšími nepriamymi dôkazmi preukazujúcimi skutočnosť, že táto mala informácie o právnom vzťahu s predchodcom žalovaného vyplýva zo skutočností, že táto obdržala peňažné prostriedky na kúpu mobilného telefónu a teda došlo k plneniu časti z úverovej zmluvy v rozsahu klasického úveru vo výške 6.291,00 Sk a rovnako došlo zo strany poručiteľky aj k využívaniu úverovej karty a to za značne dlhé obdobie od 1.2.2006 do 31.1.2017. Pri tvrdení žalobcov, že ich právna predchodkyňa nemala informácie o sporných úverových vzťahoch chýba vysvetlenie, na základe čoho došlo z jej strany k čerpaniu predmetu oboch úverov. Skutočnosť o informáciách poručiteľky o priebehu a rozsahu jej čerpania z úverovej karty, ako aj o rozsahu jej následného splácania, mala táto nesporne informácie aj na základe prehľadu obrátov vyhotovených žalovaným osobitne za každý mesiac, ktorý bol poručiteľke aj doručovaný. Vyhodnotením všetkých týchto dôkazov možno dospieť k záveru, ku ktorému aj dospel súd prvej inštancie a to, že predchodkyňa žalobcov disponovala dostatočnými skutkovými informáciami, ktoré jej umožňovali podať žalobu tak ako to súd prvej inštancie správne uzavrel už nasledujúcim dňom potom, ako táto uhradila žalovanému viac než jej bolo poskytnuté. Súdom prvej inštancie teda správne vyhodnotil tak začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty, ako aj samotnú výšku bezdôvodného obohatenia a aj správne rozhodol, pokiaľ žalobcami uplatnený nárok v rozsahu prevyšujúcom priznanú sumu zamietol z titulu premlčania.

12. Za nedôvodnú považuje odvolací súd aj odvoláciu námietku žalobcov týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia premlčacej lehoty. Súd prvej inštancie túto spornú otázku správne uzavrel rešpektujúc pritom judikatúru Najvyššieho súdu SR, keď odkázal na konkrétne uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.10.2018 sp.zn. 1Cdo/238/2017 a pokiaľ citoval časti odôvodnenia z tohto rozhodnutia. Odvolací súd vzhľadom na utvrdenie uvedených dôvodov poukazuje na to, že Najvyšší súd SR v tomto rozhodnutí zaujal názor, že ust. § 107 OZ ustanovuje kombinované premlčanie doby, a to subjektívnu, ktorá je dvojročná a objektívnu, ktorú nemožno prekročiť, hoci by ešte boli podmienky pre uplynutie subjektívnej premlčacej doby, a ktorej dĺžka je určená rozdielne podľa charakteru získania bezdôvodného obohatenia. V prípade, že bolo bezdôvodné obohatenie získané bez úmyselného konania, jej dĺžka je tri roky a ak bol taký prospech získaný úmyselne, určil Občiansky zákonník jej dĺžku v rozsahu desať rokov. Aj plynutie týchto lehôt je stanovené odlišne a aj ich plynutie a skončenie nie sú na sebe závislé. Osobitne je upravený aj začiatok plynutia týchto premlčacích dób. Pre začiatok behu subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná, nie iba predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, že na jeho úkor bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Pritom nie je rozhodujúce, že oprávnený sa mohol o získaní tohto obohatenia na jeho úkor dozvedieť pri vynaložení potrebnej starostlivosti prípadne aj skôr. Naproti tomu, plynutie objektívnej premlčacej doby je upravené bez akejkoľvek závislosti na subjektívnej vedomosti oprávneného o bezdôvodnom obohatení získanom na jeho úkor; v zmysle ustanovenia § 107 ods. 2 OZ plynie odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu (R 25/1986).

13. Občianske právo nedefinuje pojem zavinenia a pri skúmaní tejto otázky vychádza tradične z trestného práva hmotného. Zavinenie je založené na dvoch zložkách, a to vedomostnej a vôľovej zložke. Pri úmyselnom zavinení je zastúpená tak vedomostná, ako aj vôľová zložka. Pri nedbanlivosti je daná len vedomostná zložka. Definícia úmyselného zavinenia je obsiahnutá v ustanovení § 15 Trestného zákona.

14. Podľa § 15 Trestného zákona, trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel' a/ chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom alebo b/ vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozmeneý. Preto v prípade skúmania úmyslu páchatel'a je potrebné vždy skúmať vedomostnú zložku (či páchatel' vedel, že koná protizákonne) a vôľovú zložku (či chcel konať protizákonne). Právna teória trestného práva rozoznáva dve formy úmyselného zavinenia, a to úmysel priamy a úmysel nepriamy.

15. Priamym úmyslom (dolus directus) sa v zmysle § 15 písm. a/ Trestného zákona rozumie to, keď páchatel' chcel spôsobom uvedeným v (trestnom) zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený trestným zákonom. Vedomostná zložka však nie je v tomto ustanovení riešená výslovne (ako pri nepriamom úmysle). Uvedené ustanovenie ale predpokladá, že ak chcel páchatel' porušiť alebo ohroziť chránený záujem, musel vedieť aj o tom, že bude konať protiprávne. Iná situácia však nastáva pri nepriamom úmysle (dolus indirectus). V tomto prípade páchatel' vie (vedomostná zložka), že svojím konaním ohrozí záujem chránený trestným zákonom, avšak pre prípad, že sa tak stane, je s tým uzrozmeneý (vôľová zložka). Z toho vyplýva, že páchatel' priamo nechce záujem ohroziť alebo porušiť, ale je uzrozmeneý s tým, že sa tak môže stať.

16. Z civilnoprávneho hľadiska pri bezdôvodnom obohatení nie je možné pri zavinení hovoriť o páchatel'ovi a o porušení alebo ohrození záujmov chránených Trestným zákonom. Analogicky sa tu však jedná o úmyselné získanie neoprávneného majetkového prospechu, ktorý v tomto prípade predstavuje úmyselné bezdôvodné obohatenie jedného subjektu na úkor druhého subjektu.

17. V prejednávanej veci odvolací súd posúdil bezdôvodné obohatenie žalovaného ako úmyselné, pričom konštatoval nepriamy úmysel žalovaného získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobkyne. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu možno vyvodiť, že uvedený nepriamy úmysel žalovaného je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovaného, v dlhoročnom pôsobení žalovaného na finančnom trhu v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek, v úmysle žalovaného dosiahnuť zisk dojednáváním nekorektných úrokov a odplaty a taktiež v množstve súdnych sporov nebankových subjektov so spotrebiteľmi.

18. Tu dovolací súd konštatuje, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľ'a). Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade

je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.

19. Zároveň dovolací súd podotýka, že v prípade, ak nebankový subjekt (veriteľ) koná nekorektne a neuvedie do úverovej zmluvy všetky zákonom predpísané údaje, je toto jeho konanie zo zákona sankcionované tým, že zmluva sa stáva bezúročnou a bezpoplatkovou. Čo v podstate znamená, že spotrebiteľ je povinný zaplatiť veriteľovi len samotnú istinu úveru (pôžičky). Táto skutočnosť má preto za následok automatickú neplatnosť tých častí zmluvy, ktoré sa týkajú práve odplaty a úrokov za poskytnutý úver. Je preto dôležité správne posúdiť, či je zmluva platná s výnimkou častí o úrokoch a odplate, alebo má ešte také (iné) vady, že je ako celok neudržateľná, a preto v celosti neplatná. Uvedené má tiež dopad na posúdenie, z akého dôvodu bezdôvodné obohatenie vzniklo, čo následne determinuje tak okamih bezdôvodného obohatenia (kedy k obohateniu došlo), ako aj začiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie nároku z bezdôvodného obohatenia.

20. Dovolací súd preto konštatuje, že právny záver odvolacieho súdu ohľadne toho, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právne posúdenie objektívnej premlčacej lehoty súdmi nižších inštancií bolo nesprávne.

21. Odvolací súd stotožňujúc sa s uvedenými dôvodmi má za to, že súd prvej inštancie sa vyporiadal s uvedenou skutočnosťou správne, pokiaľ vyvodil záver o tom, že žalobcovia v konaní nepreukázali a dôvody pre aplikáciu 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty, keďže skutočnosti, na ktoré poukazovali, takúto aplikáciu neodôvodňujú a iné relevantné skutočnosti zo strany žalobcov produkované neboli.

22. S poukazom na tieto dôvody odvolací súd zamietavý výrok rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj na neho nadväzujúci správny výrok o trovách konania posúdil ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

23. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu patrí plná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).